

**Извештај о анализи ефеката прописа за
Предлог уредбе о изменама и допунама Уредбе о критеријумима за одређивање
категорија странаца и категорија странаца којима привремени боравак у
Републици Србији може да се одобри независно од основа за одобрење
привременог боравака**

Кључна питања за анализу постојећег стања и правилно дефинисање промене која се предлаже

1) Који показатељи се прате у области, који су разлози због којих се ови показатељи прате и које су њихове вредности?

У овој области пратиће се број издатих дозвола, односно одобрења привременог боравака странцима по основу српског порекла, као и број продужених дозвола, односно продужења одобрених привремених боравака.

2) Да ли се у предметној области спроводи или се спроводио документ јавне политике или пропис? Представити резултате спровођења тог документа јавне политике или прописа и образложити због чега добијени резултати нису у складу са планираним вредностима.

Основ за одобрење привременог боравака странцу који се уводи Предлогом уредбе, а то је српско порекло, није постојао у нашем националном законодавству, сходно томе ни у документу јавне политике.

3) Који су важећи прописи и документи јавних политика од значаја за промену која се предлаже и у чему се тај значај огледа?

Закон о странцима („Службени гласник РС“, бр. 24/18 и 31/19) је од значаја за промену која се овим прописом предлаже и тај значај се огледа у томе што се предметним прописом издвајају одређене категорије странаца којима привремени боравак у Републици Србији може да се одобри независно од основа за одобрење привременог боравака и утврђују се критеријуми за одређивање тих категорија странаца.

4) Да ли су уочени проблеми у области и на кога се они односе? Представити узроке и последице проблема.

Проблеми нису уочени.

5) Која промена се предлаже?

Предлаже се омогућавање страним држављанима српског порекла да бораве у Републици Србији, да наставе да живе и по жељи раде у Републици Србији, односно да се потпуно интегришу у наше друштво и наш привредни систем.

6) Да ли је промена заиста неопходна и у ком обиму?

Промена је неопходна у смислу интересовања страних држављана српског порекла који припадају српској дијаспори да се врате у нашу земљу и да у њој бораве и раде.

7) На које циљне групе ће утицати предложена промена? Утврдити и представити циљне групе на које ће промена имати непосредан односно посредан утицај.

Утицаће на стране држављане српског порекла који остварују контакте са нашом земљом и имају потребу да у њој бораве, као и на њихове сроднике, домаће држављане, али и на привредне субјекте у случају да ове категорије странаца одлуче да касније остану и раде у нашој земљи.

8) Да ли постоје важећи документи јавних политика којима би се могла остварити жељена промена и о којим документима се ради?

Не.

9) Да ли је промену могуће остварити применом важећих прописа?

Не.

10) Квантитативно (нумерички, статистички) представити очекиване трендове у предметној области, уколико се одустане од интервенције (status quo).

Није могуће представити трендове у овој области, јер предметни основ за одобравање привременог боравка није постојао у нашем правном систему.

11) Какво је искуство у остваривању оваквих промена у поређењу са искуством других држава, односно локалних самоуправа (ако је реч о јавној политици или акту локалне самоуправе)?

Није познато.

Кључна питања за утврђивање циљева

2) Шта се предметном променом жели постићи? (одговором на ово питање дефинишу се посебни циљеви, чије постизање треба да доведе до остварења општег циља. У односу на посебне циљеве, формулишу се мере за њихово постизање).

Циљ доношења измена и допуна Уредбе о критеријумима за одређивање категорија странаца и категоријама странаца којима привремени боравак у Републици Србији може да се одобри независно од основа за одобрење привременог боравка је стварање правно регулисане могућности да припадници српског порекла, који су формално правно страни држављани у Републици Србији, могу да остваре право на привремени боравак у нашој земљи по основу српског порекла, невезано за основе привременог боравка које прописује члан 40. Закона о странцима, односно омогућавање припадницима српске дијаспоре да, уколико испуне прописане услове, могу да живе у Републици Србији по основу чињенице да су доказали своје српско порекло.

3) На основу којих показатеља учинка ће бити могуће утврдити да ли је дошло до остваривања општих односно посебних циљева?

Уредбом се омогућава лакше остваривање права на привремени боравак у Републици Србији за припаднике српске дијаспоре који желе да живе и раде у Републици Србији.

На наведени начин се стимулише и ствара правни основ у националном законодавству да се српска дијаспора, односно странци или њихови преци који су српског порекла, лакше интегришу у Републици Србији.

Прописивањем могућности да страни држављани као доказ свог српског порекла приложи крштеницу Српске православне цркве коју је издала епархија или парохија цркве указује на одређеност Републике Србије да стране држављане, који су из различитих животних околности рођени или током живота стекли страно држављанство, чији су преци били држављани Републике Србије или држављани држава претходница Републике Србије, односно држава чији је правни следбеник Република Србија, привуче и омогући им лакше повезивање са земљом коју сматрају као своју.

Показатељ учинка би био број издатих дозвола за привремени боравак и број издатих дозвола за продужење привременог боравака по основу српског порекла. Уколико већина странаца (на пример 50%) који су добили прву дозволу, буде тражила продужење одобреног привременог боравака и задовољавала услове за продужење, представља показатељ да су се, имплементацијом предложених измена Уредбе страни држављани српског порекла у Републици Србији, након одобравања првог привременог боравака по овом основу, интегрисали у нашој земљи, било кроз заснивање радног односа у нашој земљи или на други начин (нпр. куповином некретнине), те да су центар својих животних активности везали за територију Републике Србије.

Кључна питања за анализу финансијских ефеката

1) Какве ће ефекте изабрана опција имати на јавне приходе и расходе у средњем и дугом року?

Финансијски ефекти се односе на примену већ прописане републичке административне таксе која се плаћа за одобрење привременог боравака и по свим другим основима за одобрење привременог боравака странца у Републици Србији, а која је прописана Тарифним бројем 37. Закона о републичким административним таксама, која се наплаћује за привремени боравак преко три месеца до једне године, с обзиром на то да ће се овим категоријама странаца (који имају српско порекло), први привремени боравак одобравати на једну годину. Изабрана опција ће допринети приливу средстава у буџет у средњем и у дугом року, зависно од броја уплата поменуте таксе.

2) Да ли је финансијске ресурсе за спровођење изабране опције потребно обезбедити у буџету, или из других извора финансирања и којих?

Није потребно.

3) Како ће спровођење изабране опције утицати на међународне финансијске обавезе?

4) Колики су процењени трошкови увођења промена који проистичу из спровођења изабране опције (оснивање нових институција, реструктурирање постојећих институција и обука државних службеника) исказани у категоријама капиталних трошкова, текућих трошкова и зарада?

Нема трошкова у поменутом смислу.

5) Да ли је могуће финансирати расходе изабране опције кроз редистрибуцију постојећих средстава?

/

6) Какви ће бити ефекти спровођења изабране опције на расходе других институција?

Нема расхода других институција.

Кључна питања за анализу економских ефеката

1) Које трошкове и користи (материјалне и нематеријалне) ће изабрана опција проузроковати привреди, појединој грани, односно одређеној категорији привредних субјеката?

Прописивањем одредби које су предмет измена и допуна Уредбе нема материјалних трошкова који би имали значајан финансијски ефекат на привредни развој наше земље, будући да су измене и допуне усмерене на омогућавање страним држављанима, који су српског порекла, да на лични захтев могу остварити право на привремени боравак, неvezано од основа за остваривање овог права, прописаних у Закону од странцима.

Међутим, имајући у чињеницу да је српска дијаспора, према којој су и усмерене предложене измене и допуне Уредбе, у великом броју случајева лоцирана у високо економско развијеним земљама света, може се очекивати да страни држављани, који буду користили могућности прописане предложеним изменама и допунама Уредбе, на стимулативан начин, како у сфери економије, али и другим областима друштвеног живота допринесу јачању Републике Србије у целисти.

4) Да ли изабрана опција утиче на трансфер технологије и/или примену техничко-технолошких, организационих и пословних иновација и на који начин?

Измена и допуна Уредбе не утиче у великој мери на трансфер технологије и/или примену техничко-технолошких, организационих и пословних иновација, али се, како је већ наведено, привлачењем страних држављана, који су српског порекла, а који су држављани високо развијених земаља које су и у области нових технолошких и пословних иновација на респектабилном нивоу, и у овој области може очекивати одређени напредак српског друштва и привреде.

Кључна питања за анализу ефеката на друштво

1) Колике трошкове и користи (материјалне и нематеријалне) ће изабрана опција проузроковати грађанима?

Предложене измене и допуне неће проузроковати трошкове грађанима.

Међутим, имплементацијом измена и допуна Уредбе може се очекивати остваривање нематеријалне користи, на начин да се страним држављанима који су српског порекла, укаже на чињеницу да је Република Србија препознала значај своје дијаспоре, те је

уложила додатне напоре и своје законодавство унапредила на начин да овој категорији странаца олакша интеграцију у земљи коју они сматрају као своју.

Кључна питања за анализу управљачких ефеката

1) Да ли се изабраном опцијом уводе организационе, управљачке или институционалне промене и које су то промене?

Не уводе се.

Кључна питања за анализу ризика

1) Да ли је за спровођење изабране опције обезбеђена подршка свих кључних заинтересованих страна и циљних група? Да ли је спровођење изабране опције приоритет за доносиоце одлука у наредном периоду (Народну скупштину, Владу, државне органе и слично)?

Да. Да, за Владу и Министарство унутрашњих послова.

2) Да ли су обезбеђена финансијска средства за спровођење изабране опције? Да ли је за спровођење изабране опције обезбеђено довољно времена за спровођење поступка јавне набавке уколико је она потребна?

За спровођење Уредбе није потребно обезбедити средства из буџета Републике Србије, са раздела 15 – Министарство унутрашњих послова.

3) Да ли постоји још неки ризик за спровођење изабране опције?

Не.

Консултације

У поступку израде предлога ове уредбе нису спровођене консултације.